

องค์ความรู้ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ชื่อเจ้าของความรู้ นางพนารัตน์ มาตย์สมบัติ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
หมวดองค์ความรู้ หมวดที่ ๕ เทคนิคการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ
ที่มา

การดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

เป็นการส่งเสริมการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาหมู่บ้านให้มีระบบบริหารจัดการชุมชน โดยการจัดการพัฒนาหมู่บ้านให้มีวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาในการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ทำให้ชุมชนพึ่งตนเองบนความพอเพียงโดยบูรณาการการทำงานร่วมกันในทุกภาคส่วน

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การมีรายได้ที่สามารถอุ้มชูตัวเองให้มีความพอเพียงกับตัวเอง อยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานของรายได้ของตนเองให้ดีเสียก่อน

วิธีการ ขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- ๑) คัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายพิจารณาดำเนินการในหมู่บ้านที่ผ่านการประเมินผลและจัดระดับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทย ๒๓ ตัวชี้วัด ซึ่งมี ๓ ระดับ ดังนี้ หมู่บ้านระดับพออยู่ พอกิน ระดับอยู่ดีกินดี และระดับมั่งมี ศรีสุข
 - ๒) ประชุมเพื่อให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๓) จัดตั้งคณะทำงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น เพื่อเป็นแกนนำในการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๔) คัดเลือกครอบครัวพัฒนาตัวอย่าง จำนวน ๓๐ ครอบครัว โดยการจัดเวทีประชาคม คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการตามความสมัครใจ สนับสนุนให้มีกิจกรรมที่ดำเนินการ) เช่น การทำบัญชีครัวเรือน การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ การแปรรูปผลผลิต เช่น ทอเสื่อกก, สบู่กล้วยหอมทอง เป็นต้น
 - ๕) สนับสนุนให้เกิดการระดมทุนในหมู่บ้าน เช่น กลุ่มออมทรัพย์
- เพื่อการผลิต วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน และให้มีการจัดสวัสดิการให้สมาชิก
- ๖) ส่งเสริมให้ราษฎรรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพต่างๆ ขึ้น
 - ๗) ศึกษาดูงานประสบการณ์การพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

จากแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

- ๘) ระยะสุดท้ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เช่น การทำแผ่นพับ การทำเอกสารรูปเล่ม การจัดทำ Facebook

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

๑. เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

- ๑) การสร้างความเข้าใจ ทักษะ และความสัมพันธ์ที่ดีกับคณะกรรมการและประชาชนในชุมชน
- ๒) การพัฒนาหมู่บ้าน โดยการขับเคลื่อนของคณะกรรมการหมู่บ้าน ครอบครัวตัวอย่าง และการประสานความร่วมมือของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน
- ๓) การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ หรือด้านวิชาการ การมีวิสัยทัศน์ในการทำงานของคณะกรรมการ

๒. ข้อพึงระวัง

การคัดเลือกครัวเรือนต้นแบบ ต้องให้เค้ามี่ความสมัครใจที่จะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้จริงๆ ในการดำรงชีวิต

๓. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นหัวใจหลักที่จะช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานต่างๆ ในหมู่บ้าน

๔. ความสำเร็จที่เกิดขึ้น และผลประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ

- ๑) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
- ๒) ประชาชนได้เรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง มีการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้
- ๓) เกิดศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นจุดเรียนรู้ของชุมชน
 - จุดเรียนรู้การปลูกป่า อย่าง ๔ อย่างประโยชน์ ๓
 - ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน (แปลงรวม)
 - ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเฉลิมพระเกียรติ
 - กลุ่มอาชีพต่างๆ

แนวคิด ทฤษฎีที่สอดคล้องกับแก่นความรู้

- ๑) กระบวนการมีส่วนร่วม
- ๒) การพัฒนาการเรียนรู้ของคนในชุมชน
- ๓) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้